

De betekenis van intergenerationeel werken: een kracht of een last?

STUDENT: Creteur Rhune
OPLEIDING: Sociaal Werk
JAAR: 2025-2026

Inhoudsopgave

1. INLEIDING.....	2
2. VERGRIJZING ALS MAATSCHAPPELIJKE TRANSITIE: UITDAGINGEN EN PERSPECTIEVEN.....	3
2.1 BEELDVORMING OVER OUDEREN	4
2.2 WOONZORGCENTRA EN OUDERENZORG	5
2.3 MAATSCHAPPELIJKE DREMPELS EN UITDAGINGEN WAARMEE OUDEREN GECONFRONTEERD WORDEN	5
3. INTERGENERATIONEEL WERKEN	6
3.1 VERSCHILLENDE VORMEN.....	6
3.1.1 <i>Intergenerationele buurtontwikkeling</i>	6
3.1.2 <i>Woonzorgcentrum De Meers</i>	7
3.1.3 <i>Generatietuinen</i>	8
3.2 OPBRENGSTEN INTERGENERATIONEEL WERKEN	8
3.2.1 <i>Wederzijdse generatiestereotypen doorbreken</i>	8
3.2.2 <i>Wederzijds leerproces</i>	9
3.3 VOORWAARDEN EN UITDAGINGEN VOOR SUCCESVOLLE INTERGENERATIONELE PROJECTEN	9
3.3.1 <i>Planning, doelstelling en communicatie</i>	9
3.3.2 <i>Meer proces dan eenmalige contacten</i>	10
3.3.3 <i>Co-creatie en participatie</i>	10
3.3.4 <i>Onbekendheid</i>	10
3.3.5 <i>Haalbaarheid</i>	11
3.3.6 <i>Generatiekloven en interactie tussen verschillende generaties</i>	11
3.4 SOCIAAL WERK EN ANDERE ONDERSTEUNINGSPARTNERS	11
5. CONCLUSIE	12
6. BRONNENLIJST	13

1. Inleiding

Toen we opzoek moesten gaan naar een stageplaats wist ik al heel snel dat ik iets met ouderen wou doen. Deze doelgroep heeft altijd al mijn interesse gehad, maar wordt naar mijn mening nog te vaak

negatief in beeld gebracht. Een stage in de ouderenzorg is helaas vaak minder aantrekkelijk en ik hoop met dit bachelorproject ouderen de positieve aandacht te geven die ze verdienen.

Uiteindelijk koos ik ervoor om mijn stage in een assistentiewoning, Pur Sang te Waregem, te doen. Een assistentiewoning zorgt ervoor dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, maar wel de nodige ondersteuning en zorg krijgen. Tijdens mijn stage werd ik meermaals geconfronteerd met eenzaamheid en verlies van zingeving bij bewoners. Ook het gevoel er niet meer toe te doen, viel me op. Dit zette me aan het denken 'Laten we ouderen nog wel genoeg participeren aan onze samenleving?' en 'Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ouderen terug zinvolle contacten ervaren?'

Na wat opzoekwerk en verdieping in het thema eenzaamheid bij ouderen kwam ik terecht bij intergenerationele projecten. Dit zou volgens de artikelen die ik las veel voordelen opleveren voor jong en oud, alsook voor de gehele samenleving. Dit prikkelde mijn nieuwsgierigheid en bracht mij tot mijn onderzoeksvraag, 'Hoe ervaren betrokkenen participatie binnen intergenerationele projecten?'. Daarnaast worden dit soort projecten (nog) niet toegepast op mijn stageplaats. Aan de hand van dit bachelorproject wil ik ook te weten komen of intergenerationele projecten een meerwaarde vormen om in te zetten op mijn stageplaats.

Om dit bachelorproject te schrijven deed ik een literatuurstudie. Daarnaast ging ik ook in gesprek met Guido Cuyvers voormalig docent, onderzoeker en departementshoofd Maatschappelijk Werk aan Thomas More. Hij deed onder andere onderzoek naar sociale inclusie van ouderen en is momenteel nog actief in het maatschappelijk middenveld, het ouderenbeleid en onderzoek naar maatschappelijke participatie van ouderen in de samenleving. Dat hij een voorstander is van intergenerationeel werken werd mij al snel duidelijk, maar wat volgens hem de waarde, drempels en taak van sociaal werkers is kwam ik te weten tijdens een online interview.

Vervolgens ging ik langs bij woonzorgcentrum De Meers in Waregem. Daar had ik een interview met een coördinator wonen-leven over de intergenerationele activiteiten die georganiseerd worden. Bij het organiseren van intergenerationele activiteiten zorgt een coördinator wonen-leven voor het onderhouden en coördineren van samenwerkingen met andere organisaties, het afstemmen van activiteiten op de interesses en mogelijkheden van bewoners en een goed verloop. Daarnaast wou ik ook te weten komen hoe ouderen de intergenerationele activiteiten ervaren. Om dit te weten te komen was het initieel de bedoeling om zelf ook deel te nemen aan een intergenerationele activiteit. Helaas vond deze activiteit plaats gedurende mijn stage waardoor dit niet gelukt is. Om toch een beeld te krijgen van de ervaring van ouderen, kreeg ik een analyse van de activiteit volksspelen.

Tot slot wou ik mij ook graag verdiepen in een specifiek project. Tijdens mijn gesprek met Guido Cuyvers kwamen de Generatietuinen van GoodPlanet ter sprake als good practice. Het leek me dan ook interessant om me hier wat meer in te verdiepen en te weten te komen waarom ze gezien worden als good practice. Helaas was het door de drukke agenda's niet mogelijk om het interview fysiek te laten doorgaan. Ik besloot om een vragenlijst op te stellen die beantwoord werd door medewerkers van GoodPlanet.

De bevroegden gaven via een schriftelijke toestemming hun akkoord om de verzamelde gegevens te verwerken in kader van dit bachelorproject.

2. Vergrijzing als maatschappelijke transitie: uitdagingen en perspectieven

Vergrijzing betekent letterlijk dat het aandeel ouderen (65+) in de bevolking toeneemt, waardoor de gemiddelde leeftijd stijgt. Vergrijzing kan gezien worden als een structurele en demografische verandering die verschillende uitdagingen met zich meebrengt. In plaats van vergrijzing als ondermijning van de welvaartsstaat te zien, is het juist van belang om na te denken hoe het beleid kan

bijdragen aan gezond en waardig ouder worden. Welzijn op latere leeftijd is namelijk geen individuele kwestie, maar is van groot belang voor de gehele samenleving. Welbevinden en een goede geestelijke gezondheid bij ouderen verhogen namelijk de levenskwaliteit en tevredenheid. Welke rol kunnen intergenerationele projecten hierin spelen? In het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024, hoofdstuk Welzijn vraagt men speciale aandacht voor intergenerationele samenwerkingen in de strijd tegen eenzaamheid. (Vlaamse regering, 2019, p. 85) Ook in het Vlaams Eenzaamheidsplan 2021-2024 benoemt men intergenerationele projecten als goede praktijken. (Vlaamse regering, 2021, p.47)

Vergrijzing biedt niet alleen uitdagingen, maar ook kansen. Zo is wederzijdse steun en betrokkenheid tussen verschillende generaties op allerlei manieren en in verschillende richtingen mogelijk. Daarnaast vormen ouderen een bron van wijsheid die onmisbaar is in het vormen van een persoonlijke, familiale en gemeenschapsidentiteit. Vergrijzing leidt tot een andere verhouding tussen generaties, om sociale cohesie te bevorderen is solidariteit en samenhangigheid tussen verschillende generaties van belang. Men zou intergenerationele samenwerking en dialoog kunnen inzetten in de zoektocht naar het bevorderen van onderlinge solidariteit.

2.1 Beeldvorming over ouderen

Ouderen worden over het algemeen bekeken vanuit het deficitmodel, en worden aanzien als ziek, afhankelijk en kostenpost voor de samenleving. Deze zorggerelateerde invulling, waarbij de nadruk op de kwetsbaarheid en afhankelijkheid van ouderen komt te liggen, zorgt er volgens Guido Cuyvers voor dat ouderen gezien worden als zorgvragers en niet meer als actieve en betekenisvolle burgers (G. Cuyvers, persoonlijke communicatie, 22 december 2025). Dit heeft dan ook een invloed op de participatiekansen van ouderen, omdat ouder worden volgens deze benadering gepaard gaat met een waardeverlies en gezien wordt als onomkeerbare aftakeling waarbij actieve participatie aan de samenleving moeilijk wordt.

Daarnaast geeft hij aan dat we ons te veel focussen op het eenzijdige beeld van ouderen. Er zijn wel degelijk zorgbehoevende ouderen, maar de meerderheid is dat niet. We beschouwen ouderen vaak als een anoniem en homogeen blok, terwijl dé oudere niet bestaat. Binnen de ouderen is er namelijk een enorme diversiteit op vlak van leeftijd, inkomen, fysieke en mentale gezondheid, opleiding, culturele achtergrond, levens- en professionele ervaring, netwerk, afkomst, participatiemogelijkheden, zelfstandigheid ... Guido Cuyvers vergelijkt de eenzijdige blik met een stoel met drie poten: als je één poot afzaagt, valt de stoel om. Hiermee wil hij aantonen dat als je ouderen geen volwaardige plaats meer geeft in de samenleving, je de samenleving onrecht aandoet (G. Cuyvers, persoonlijke communicatie, 22 december 2025).

De stereotyperende beeldvorming sluit ouderen op in enge categorieën waarbij hen ongevraagd kenmerken of eigenschappen toegeschreven worden. Met het Vlaams ouderenbeleidsplan wil men dan ook niet enkel de kwetsbare oudere onder de aandacht brengen, maar ook het engagement en de maatschappelijke meerwaarde van actieve ouderen blijven ondersteunen en aanmoedigen. De nadruk op de actieve rol van ouderen werd in 2002 door de Wereldgezondheidsorganisatie in het leven geroepen, met de term active ageing, en nadien ondersteund door de Europese Commissie.

Met active ageing bedoeld WHO¹ (WHO, 2002, p.12) “het proces waarbij kansen op gezondheid, participatie en veiligheid worden geoptimaliseerd om de levenskwaliteit van ouderen te verbeteren”. Met het woord actief bedoelt men niet enkel lichamelijk actief zijn of actief zijn op de arbeidsmarkt. Het slaat ook op voortdurende participatie in sociale, culturele, spirituele en maatschappelijke activiteiten. Ook Guido Cuyvers wil benadrukken dat het om een breed begrip gaat dat voor iedereen een andere invulling heeft (G. Cuyvers, persoonlijke communicatie, 22 december 2025). Het Vlaams

---

¹ WHO: afkorting voor Wereldgezondheidsorganisatie

Ouderenbeleidsplan 2020-2025 vraagt dan ook aandacht voor 'healthy and active ageing in all policies', om ouderen de kans te geven actief en betrokken te blijven. (Vlaamse regering, 2022, p.28).

Een beleid gericht op active ageing sluit ook aan bij de intergenerationele visie. Zo vereist het niet enkel aandacht voor persoonlijke verantwoordelijkheid, maar ook voor leeftijdsvriendelijke omgevingen en solidariteit tussen generaties. Glenn Micallef, commissaris voor intergenerationele rechtvaardigheid, werkte in 2025 aan een strategie om de communicatie tussen generaties te versterken. (Gonçalves Ribeiro, 2025)

2.2 Woonzorgcentra en ouderenzorg

Niet alleen ouderen, maar ook woonzorgcentra worden vaak negatief in beeld gebracht en gezien als aparte eilanden. Ouderen in een woonzorgcentrum komen over het algemeen, personeel niet meegerekend, weinig in contact met andere generaties. Dit terwijl een woonzorgcentrum juist de ideale plek kan zijn om verschillende generaties samen te brengen en elkaar te leren kennen. Via intergenerationele ontmoetingen en actieve participatie kan zingeving gecreëerd worden en vervreemding en negatieve beeldvorming tegengegaan worden.

Woonzorgcentra worden nog te veel georganiseerd volgens het ziekenhuismodel, terwijl een woonzorgcentrum een thuis moet worden van ouderen. Het zou een plaats moeten zijn waar ze kunnen genieten, mensen ontmoeten zowel generatiegenoten als andere generaties en zelf beslissingen kunnen nemen. Zo zouden woonzorgcentra zich niet louter moeten focussen op het zorgaspect, maar ook op zingeving en kwalitatief leven. In residentiële ouderenvoorzieningen worden ouderen nog te vaak benaderd als één homogene groep, terwijl iedereen andere noden en behoeften heeft. Zo is er nood aan luisterende zorg waarbij echte participatie gegarandeerd wordt en geen tokenisme². Intergenerationele projecten zouden een kans bieden om bewoners als actieve individuen te zien en niet enkel als zorgontvangers.

2.3 Maatschappelijke drempels en uitdagingen waarmee ouderen geconfronteerd worden

Ouderen botsen op verschillende drempels zoals schending van hun rechten, ageism, verminderde participatiekansen, discriminatie op de arbeidsmarkt, eenzaamheid ... Knack-journaliste Ann Peuteman sprak voor haar boek 'Rebels' met tientallen 75-plussers over ouder worden. Op basis van deze gesprekken en bevestigingen kwam ze tot een top vijf van rechten die het meest geschonden worden volgens 75-plussers. Men kon concluderen dat de wil om een actieve bijdrage te leveren aan de samenleving hoog is, maar dat ze geconfronteerd worden met onvoldoende kansen om volwaardig te kunnen participeren. Zo ervaren ouderen dat ze niet ernstig genomen worden door een gebrek aan respect voor hun autonomie, participatie en gelijke rechten (Bogaert, 2023). Hier kan men de vraag stellen welke bijdrage intergenerationele projecten kunnen bieden in het creëren van respect en het bevorderen van participatiekansen.

Wereldwijd vormt ageism³ de basis voor schending van mensenrechten. Wetten, regels en het beleid kunnen mensen systematisch benadelen of over het hoofd zien vanwege hun leeftijd. Kan intergenerationeel werken ingezet worden als preventieve en bewustmakende aanpak tegen ageism? Volgens Guido Cuyvers kan het actief betrekken van ouderen bij intergenerationele projecten een bijdrage leveren om ouderen zelf de regie te laten behouden over hun eigen leven en maatschappelijke participatie te bevorderen. Volgens hem is er meer aandacht nodig voor het belang van recht op autonomie (G. Cuyvers, persoonlijke communicatie, 22 december 2025). Dit sluit aan bij een

---

² Tokenisme: oppervlakkige, eerder symbolische inspraak zonder oprechte inspanningen om tot gelijkheid of inclusie te komen en doorgaans over onderwerpen van weinig betekenis (participatieladder Sherry Arnstein)

³ Ageism: stereotypes (hoe we denken), vooroordelen (hoe we voelen) en discriminatie (hoe we handelen) die te maken hebben met leeftijd

mensenrechtenbenadering waarin ouderen niet “beschermd worden tegen”, maar ondersteund worden om zelf keuzes te maken en hun rol in de samenleving te blijven opnemen.

Met ouder worden verhoogd ook de kans op het verlies van waardevolle relaties en warme, fysieke contacten, wat kan leiden tot een gevoel van eenzaamheid. Eenzaamheid is geen individueel probleem, maar een collectieve verantwoordelijkheid. Sociale steun en groepsparticipatie verminderen namelijk sociaal onwelbevinden, sociale isolatie en eenzaamheid en dragen daarnaast bij aan een verhoogde zelfwaardering, moraal en sociale activiteit. Zo zijn mensen die deelnemen aan het verenigingsleven doorgaans minder eenzaam en hebben ze meer kwalitatieve sociale contacten. Aan de hand van intergenerationele projecten tracht men dan ook waardevolle relaties op te bouwen en participatie te stimuleren.

Volgens Guido Cuyvers (2025) is het belangrijk om de maatschappelijke participatie van ouderen te bevorderen en hun rechten te beschermen. Dit vereist een focusverschuiving van individualiserende zorg naar een maatschappijkritische benadering die de oorzaken van discriminatie en isolement aanpakt. Met als doel een samenleving waarin ouderen volwaardig kunnen participeren, mede aan de hand van intergenerationele projecten.

3. Intergenerationeel werken

Intergenerationeel werken betekent letterlijk het samenbrengen van mensen uit verschillende generaties. Het kan ook beschreven worden als vorm van participatie waarbij jong en oud niet enkel samenwerken, van elkaar leren en elkaar versterken, maar ook actief betrokken worden bij de vormgeving, uitvoering en evaluatie. Het is belangrijk dat deze projecten rekening houden met de belangen van beide generaties en zich niet slechts op één generatie focussen. Aan de hand van verschillende intergenerationele projecten worden jong en oud gestimuleerd om te participeren aan de samenleving. Ze hebben als doel solidariteit, interactie, tolerantie, respect voor de ander en wederzijds leren te bevorderen. Diverse onderzoeken tonen namelijk aan dat contacten tussen verschillende generaties voor beide leeftijdsgroepen zinvol, belonend en leerzaam kunnen zijn.

Ook in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 wordt in het hoofdstuk Welzijn zowel eenzaamheid bij ouderen als het belang van intergenerationeel werken erkend. Zo staat er concreet vermeld: “we maken werk van een geactualiseerd ouderenbeleidsplan voor de komende regeerperiode, hierbij leggen we specifieke klemtonen op bestrijding van eenzaamheid bij ouderen met specifieke aandacht voor intergenerationele samenwerking en we maken ook werk van een specifieke beleidsfocus voor dementie” (Vlaamse regering, 2019, p. 85). Aan de hand van intergenerationele projecten wou men de cultuurparticipatie van ouderen bevorderen (Vlaamse regering, 2022, p.31) en het 8-80 cities⁴ model ontdekken (Vlaamse regering, 2022, p.33).

3.1 Verschillende vormen

Intergenerationele projecten worden in allerlei verschillende vormen georganiseerd. Zo bestaan er verschillende samenwerkingen tussen woonzorgcentra en scholen, vrijetijdsverenigingen ... Intergenerationeel werken wordt niet enkel ingezet in woonzorgcentra, maar zou ook in andere settingen voor voordelen zorgen, zoals bijvoorbeeld op de werkvloer, in de kunstwereld, in buurten, binnen families ...

3.1.1 Intergenerationele buurtontwikkeling

De buurt vormt een goede omgeving om intergenerationeel te werken aangezien zowel jongere als oudere generaties vaker gebruik maken van de buurt, openbare ruimte en aanwezige voorzieningen

---

⁴ 8-80 cities model: als een stad veilig en toegankelijk is voor zowel een achtjarige als een tachtigjarige dan is ze dat voor iedereen

dan andere leeftijdsgroepen omwille van hun beperkte mobiliteit en specifieke dagindeling. Ook de diverse populatie in buurten bevordert intergenerationele ontmoetingen. Onderzoek van Vanthuyne en De Visscher toont bovendien aan dat buurtgericht werken kan bijdragen aan het doorbreken van het negatieve beeld dat heerst over woonzorgcentra en het algemeen welzijn kan bevorderen (Vanthuyne & De Visscher, 2013). Buurtgericht werken creëert niet alleen ruimte voor ontmoeting en samenwerking tussen generaties, maar is ook een meerwaarde voor de samenleving als geheel omdat het sociale verbondenheid en wederzijds begrip versterkt.

In het boek 'de buurt voor alle leeftijden' beschrijft Penninx (1999) intergenerationele buurtontwikkeling als: "Het proces waarbij op doelgerichte, planmatige en samenhangende wijze ontwikkelingskansen van kinderen, tieners, jongeren en ouderen worden vergroot en de sociale infrastructuur in een gebied (buurt, wijk, dorp) wordt versterkt. Dit gebeurt door middel van het stimuleren en faciliteren van interacties waarin mensen van verschillende generaties kennis, ervaringen, vaardigheden, diensten, aandacht en andere vormen van sociaal kapitaal uitwisselen op basis van wederkerigheid en een concreet maatschappelijk belang of doel.". Het uitgangspunt van intergenerationele buurtontwikkeling is dan ook empowerment, waarbij de competenties en diversiteit van bewoners het vertrekpunt vormen.

3.1.2 Woonzorgcentrum De Meers

Woonzorgcentrum de Meers heeft samenwerkingen met verschillende scholen in de buurt. Zo is er een pennenvriendenclub waarbij de kinderen van een bepaalde klas individueel gekoppeld worden aan een bewoner voor een maandelijkse briefuitwisseling. Daarnaast komen de kinderen ook verschillende keren langs voor een gezellige babbel of om spelletjes te spelen. Dit alles draagt bij aan het creëren van een sterke band tussen het kind en de bewoner. De hechte band die opgebouwd werd, maakt het afscheid aan het einde van het schooljaar extra moeilijk. Ook tijdens vrije momenten/lesuren komen lagere scholen langs om deel te nemen aan georganiseerde activiteiten. In de polyvalente ruimte van het woonzorgcentrum vinden soms repetities plaats voor schoolvoorstellingen (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025).

Ook met middelbare scholen vinden samenwerkingen plaats. Zo komen studenten verzorging van het derde en vierde middelbaar langs om de nagels van bewoners te verzorgen. Naast scholen zijn er ook samenwerkingen met vrijetijdsorganisaties. Zo werden er al verschillende voorstellingen georganiseerd door een dansschool, kunstacademie... Ook via speelpleinwerking komen kinderen langs om deel te nemen aan activiteiten (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025).

Onlangs kwamen kinderen langs om samen met bewoners volksspelen te spelen. Tijdens deze activiteit zag men mooie verbindingen, werd er gelachen en heerste een aangename sfeer. Bewoners luisterden aandachtig naar de uitleg van de kinderen. Eén bewoner zei zelfs, 'het is plezant dat we zelf nog keer spelletjes mogen spelen gelijk de kindjes'. Andere bewoners wouden de kinderen bijstaan en helpen bij de uitleg. Daarnaast was er een bewoner die uitgebreid de tijd nam om enkele persoonlijke verhalen te delen. Eén persoon verliet vroegtijdig het spel, omdat ze het niet leuk vond en had gehoopt op een optreden. Gezien ze zelf fysiek moest deelnemen, wou ze liever terug naar de kamer. Een andere dame en man die niet meer fysiek in staat zijn om actief deel te nemen genoten van de aanwezigheid van de kinderen. De dame zei: 'Ik geniet ervan om deze kinderen bezig te zien, dat maakt me gelukkig'. Ze kon toch punten verzamelen omdat de kinderen de spelletjes in haar plaats speelden, dit vond ze een fijne ervaring. De man is eerder een stille genieter, hij zat op een stoel in de grote polyvalente ruimte en keek naar het plezier van alle kinderen. Er was een lichte glimlach merkbaar, en hij wilde de ruimte niet snel verlaten. Uit deze activiteit kon men concluderen dat het merendeel van de ouderen de participatie binnen de intergenerationele activiteit konden waarderen. (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 12 januari 2026)

Daarnaast wil men ook inzetten op intergenerationele activiteiten waarbij de eigen (achter)kleinkinderen betrokken worden. Men merkt namelijk dat bewoners trots zijn op hun kleinkinderen en genieten van de momenten samen. Zo worden er activiteiten georganiseerd die specifiek gericht zijn op het samenbrengen van bewoners met hun (achter)kleinkinderen. Met Sinterklaas kunnen ze hun (achter)kleinkinderen uitnodigen voor een leuke activiteit en een ontmoeting met de Sint. Met Pasen wordt er een paaseierenraap georganiseerd in de tuin en komt de paashaas ook langs. Ook met Halloween wordt een feest georganiseerd en worden spelletjes in thema gespeeld. Daarnaast wordt er jaarlijks een wintermarkt georganiseerd waarop (achter)kleinkinderen welkom zijn. Het wordt dan ook speciaal op een woensdagnamiddag georganiseerd, maar is niet specifiek gericht op het samenbrengen van jong en oud. (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025)

3.1.3 Generatietuinen

Generatietuinen, initiatief van GoodPlanet, trachten bewoners van woonzorgcentra samen te brengen met leerlingen van omliggende scholen via gezamenlijke natuurbeleving. Hiervoor worden de tuinen van woonzorgcentra heringericht tot inclusieve en uitnodigende omgevingen die ontmoeting, verbinding en samen zijn bevorderen. Het is een uniek project waarbij participatie en intergenerationeel werken centraal staan. Zo worden jongeren en ouderen actief betrokken in alle fases van het proces. Participatie zit niet alleen in het aanwezig zijn, maar ook in het samen nadenken over de inrichting, samen bouwen en samen gebruik maken van de ruimte. Dit alles draagt bij aan een gevoel van maatschappelijke verbondenheid en eigenaarschap. Er ontstaan verschillende activiteiten zoals samen tuinieren, gesprekken voeren, hutten bouwen, vogels observeren ... Aan de hand van gedeelde ervaringen in de natuur wil men de sociale verbondheid tussen generaties versterken. Daarnaast wil GoodPlanet met dit project bijdragen aan het bevorderen van mentaal welzijn, zingeving en duurzaamheid. (GoodPlanet, persoonlijke communicatie, 22 december 2025)

3.2 Opbrengsten intergenerationeel werken

Tijdens mijn gesprek in het woonzorgcentrum kwam duidelijk naar voor dat intergenerationeel activiteiten goed werken en dat zeker 90% ervan geniet. Uiteraard zijn er altijd mensen die andere activiteiten verkiezen. Bewoners geven onder andere aan dat ze het fijn vinden om herinneringen op te halen aan vroeger en levenswijsheid mee te geven aan jongeren (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025).

3.2.1 Wederzijdse generatiestereotypen doorbreken

Volgens Guido Cuyvers vormt intergenerationeel werken een goede manier om generatiestereotypen te doorbreken. Zo kunnen jongeren inzien dat ouderen meer zijn dan enkel zorgbehoevend en kunnen ouderen leren dat 'de' jeugd niet bestaat. Het is volgens hem dan ook belangrijk dat sociaal werk tegen deze vooroordelen en stereotypen blijft stampen, ze vormen volgens hem de basis voor discriminatie op basis van leeftijd (G. Cuyvers, persoonlijke communicatie, 22 december 2025). Intergenerationele projecten werken via het competentiemodel, empowerment, en richten zich op de bijdrage van ouderen in plaats van op hun zorgen en noden. Wat een positief effect heeft op het zelfbeeld van ouderen

Ook in woonzorgcentrum De Meers tracht men aan de hand van intergenerationele projecten negatieve beeldvorming tegen te gaan en het woonzorgcentrum te promoten bij studenten. Men merkt dat deze bijdragen aan het uitdragen van een positief beeld. Zo krijgen middelbare studenten de kans om een dag te werken in het woonzorgcentrum. Aan de hand van deze snuffelstage tracht men jongeren warm te maken voor hun stagekeuze. Daarnaast worden rondleidingen georganiseerd met een aansluitende activiteit. Dit alles met als doel de negatieve perceptie zoveel mogelijk weg te nemen, want de jeugd is de toekomst (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025).

Daarnaast hebben ook de Generatietuinen als doel om bij te dragen aan het verminderen van generatiestereotypen. Directe samenwerking laat eenzijdige beelden verdwijnen en focus op samen doen vervangt aannames door concrete ervaringen. Zo ervaren jongeren, ouderen als kennisrijk, betrokken en waardevol. Ouderen zien jongeren dan weer als creatief, zorgzaam en leergierig. Zowel kinderen/jongeren als ouderen beschrijven hun onderlinge contact na verloop van tijd als warm, respectvol en verrijkend. Het roept gevoelens van plezier, trots, verbondenheid en soms ontroering op (GoodPlanet, persoonlijke communicatie, 23 december 2025).

3.2.2 Wederzijds leerproces

Intergenerationele projecten maken levenslang en wederzijds leren mogelijk. Beide generaties beschikken namelijk over verschillende competenties, ervaringen en kennis die ze met elkaar kunnen delen. Ook binnen de Generatietuinen wil men hierop inzetten. Zowel jongeren als ouderen kunnen er talenten zoals creativiteit, leiderschap, zorgzaamheid en praktische vaardigheden (her)ontdekken. De Generatietuinen bieden dan ook een veilige ruimte om deze talenten in te zetten en verder te ontwikkelen. Ouderen ervaren de tuin vaak als een plek van rust, herkenning en herinneringen. Ze hechten dan ook veel waarde aan vertraging, het delen van verhalen en het doorgeven van kennis. Terwijl jongeren de tuin eerder ervaren als een actieve leerplek waar ze kunnen ontdekken, doen, experimenteren en samenwerken. Er vindt een wederzijdse uitwisseling van waarden, kennis en vaardigheden plaats. Ouderen ervaren erkenning van hun kennis en geven aan dat hun zelfvertrouwen en gevoel van betekenis groeit (GoodPlanet, persoonlijke communicatie, 23 december 2025).

Kinderen ontwikkelen hun creativiteit, zintuigen en vaardigheden via spel. Aan de hand van intergenerationele projecten kunnen ouderen hun nieuwe speelkameraadjes worden. Kinderen genieten van de persoonlijke aandacht en band die opgebouwd wordt. Deze band draagt ook bij aan de sociale ontwikkeling van kinderen. Zo blijkt dat kinderen die op regelmatige basis in contact komen met ouderen eerder geneigd om te delen, willen ze meer helpen en zijn ze meer bereid tot samenwerking. (*Voordelen van Intergenerationeel Werken*, z.d.) In woonzorgcentrum De Meers kunnen kinderen tijdens de voorleesweek een boek komen voorlezen, wat bijdraagt aan het versterken van de voorleesvaardigheden van kinderen (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025). Daarnaast kunnen jongeren een vernieuwende blik werpen op de ouderenzorg. Hun innovatieve ideeën kunnen ouderen helpen om zich aan te passen aan de nieuwste trends. Dit zorgt ervoor dat ouderen de kans krijgen om op de hoogte te zijn van de laatste technologische en culturele ontwikkelingen. Dit kan bijdragen aan het zingevinggevoel van kinderen en jongeren.

Volgens Guido Cuyvers kunnen intergenerationele projecten een bijdrage bieden in het zoeken naar oplossingen voor de complexe problemen, zoals klimaatverandering, ongelijkheid ..., waarmee onze samenleving geconfronteerd wordt. De unieke perspectieven en ervaringen van verschillende generaties kunnen een meerwaarde bieden en leiden tot duurzame oplossingen. Zo zullen ouderen zich voornamelijk richten op de stabiliteit en het langetermijnperspectief, terwijl jongeren zorgen voor creativiteit en innovatie. Jongeren en ouderen zijn complementair en kunnen elkaar versterken. (G. Cuyvers, 2025)

3.3 Voorwaarden en uitdagingen voor succesvolle intergenerationele projecten

Om van een succesvol intergenerationeel project te kunnen spreken is het van belang om zowel de beschikbare middelen, financieel en sociaal, te voorzien, alsook om na te denken over manieren om duurzaamheid te kunnen garanderen. Dit houdt onder andere een duidelijke begeleiding en gestructureerde aanpak, het creëren van een veilige en respectvolle sfeer, flexibiliteit en aandacht voor ieders mogelijkheden en noden in, alsook een fysieke omgeving die uitnodigt tot ontmoeting.

3.3.1 Planning, doelstelling en communicatie

Zowel in woonzorgcentrum De Meers als bij de Generatietuinen gaf men aan dat intergenerationele projecten veel planning en tijd vragen. Het is belangrijk om een goed plan op te stellen en dit

transparant te communiceren naar alle betrokkenen. Men moet zich er ook van bewust zijn dat ouderen die zich geïsoleerd of buitengesloten voelen eerder geneigd zijn om zich terug te trekken, en dus vaak wat extra stimulatie nodig hebben. Het is dan ook belangrijk om voldoende tijd en professionele begeleiding te voorzien.

Om drempels te verlagen en ontmoetingen spontaan en gelijkwaardig te laten verlopen, zetten ze bij de Generatietuinen in op het creëren van een gedeelde activiteit met een gemeenschappelijk doel. Hierbij is het van belang om je eerst bewust te worden van de wensen van kinderen/jongeren en de noden van ouderen. De doelstelling moet namelijk rekening houden met de wensen en tegelijkertijd ook tegemoetkomen aan de noden van ouderen. Op deze manier kunnen beide generaties iets uit deze onderlinge interacties halen. Hierbij is het ook belangrijk om vooraf de verwachtingen en doelen te communiceren naar beide generaties zodat een gedeeld draagvlak kan ontstaan, ongewenste situaties vermeden kunnen worden en gewerkt kan worden aan een wederzijds belonend contact (GoodPlanet, persoonlijke communicatie, 22 december 2025).

3.3.2 Meer proces dan eenmalige contacten

Volgens Guido Cuyvers zullen eenmalige contacten tussen generaties niet het gewenste effect hebben zoals wel het geval zou zijn bij duurzame contacten. Interactie is van cruciaal belang, alsook de wil om te participeren. Zowel jong en oud moeten het contact nuttig en zinvol vinden (G. Cuyvers, persoonlijke communicatie, 22 december 2025). Om duurzame contacten te kunnen opbouwen is het van belang om niet te snel te willen starten, maar tijd en aandacht te besteden aan elkaar leren kennen. Daarvoor zijn directe contacten optimaal. Wanneer tijd gemaakt wordt om naar elkaar te luisteren en elkaar beter te leren kennen, kan wederzijds begrip opgebouwd worden, een band gevormd worden en kunnen ze iets van elkaar leren.

Bij de Generatietuinen zet men dan ook in op herhaalde, informele ontmoetingen, deze zijn essentieel voor het opbouwen van vertrouwen en duurzame relaties. De tuin blijft bestaan als fysieke plek van ontmoeting, waardoor relaties kunnen blijven groeien (GoodPlanet, persoonlijke communicatie, 22 december 2025). Ook in woonzorgcentrum De Meers merken ze op dat vluchtige contacten vaak minder positief worden ervaren door bewoners (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025).

3.3.3 Co-creatie en participatie

Bij GoodPlanet zijn ze ervan overtuigd dat co-creatie en participatie een belangrijke factor speelt in hun succes. Door in te zetten op co-creatie met bewoners en gebruikers groeit elke Generatietuin uit tot een lokaal verankerde plek die aansluit bij de specifieke noden en context van de betrokken gemeenschap. Deelnemers ervaren eigenaarschap doordat ze mogen meebeslissen, uitvoeren en evalueren. Zo worden de ervaringskennis van ouderen en de talenten van kinderen en jongeren actief erkend. Ouderen ervaren hun deelname als betekenisvol omdat ze zich gezien, gehoord en opnieuw verbonden met de samenleving voelen (GoodPlanet, persoonlijke communicatie, 22 december 2025).

Ook in woonzorgcentrum De Meers hecht men veel belang aan de mening van bewoners en probeert men zoveel mogelijk af te toetsen wat bewoners willen. Zo wordt elke activiteit geëvalueerd en aangepast waar nodig met oog op het welzijn van de bewoners, je werkt namelijk in hun leefomgeving. Ieder kwartaal wordt dan ook een gebruikersraad georganiseerd waarbij ook het activiteitenaanbod wordt besproken. Dit om te kunnen blijven verbeteren en nadenken over nieuwe activiteiten in samenspraak met de bewoners (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025).

3.3.4 Onbekendheid

De term intergenerationeel werken is nog relatief onbekend bij het grote publiek. Volgens Guido Cuyvers zorgt deze onbekendheid voor een afwachtende houding bij jong en oud. Volgens hem is

onbekend hier onterecht onbemind. Het kan ook leiden tot weerstand bij ouderen om deel te nemen aan intergenerationele activiteiten. Het wordt al vaker toegepast in woonzorgcentra, maar minder in het algemene dagelijkse leven. Hij vindt het dan ook de taak van sociaal werkers om intergenerationeel werken meer onder de aandacht te brengen (G. Cuyvers, persoonlijke communicatie, 22 december 2025).

3.3.5 Haalbaarheid

In woonzorgcentrum De Meers ervaren ze uitdagingen op vlak van haalbaarheid. Zo moeten de verschillende agenda's op elkaar afgestemd worden, wat helaas niet altijd even makkelijk is. Zo zitten scholen met leerdoelen die gehaald moeten worden, waardoor er niet altijd tijd is om langs te komen. Daarnaast is het ook belangrijk om de bewoners goed te kennen. Zo kunnen deze activiteiten soms te confronterend zijn voor bewoners die bijvoorbeeld nooit kinderen konden krijgen of die hun kind verloren hebben. Het is dan belangrijk dat deze activiteit goed gekaderd wordt om duidelijkheid te scheppen en onnodige confrontatie te vermijden. Daarnaast moet de communicatie tussen jongeren en ouderen goed ondersteund worden, het is namelijk de bedoeling dat kinderen de bewoners beter leren kennen en geen schrik op doen. (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025).

3.3.6 Generatiekloven en interactie tussen verschillende generaties

Het samenbrengen van verschillende generaties kan zeer complex en uitdagend zijn. Zo verschillen jongeren en ouderen vaak in waarden, normen, denkwijze en taalgebruik. Ook de vooroordelen en de daarbijhorende discriminatie die momenteel leeft tussen de verschillende generaties vormen een uitdaging. Bovendien moet men ook rekening houden met verschillen in sociale klasse, religie en traditie, omdat deze kunnen leiden tot culturele barrières. Deze kunnen de uitwisseling tussen generaties bemoeilijken. Ook machtsongelijkheid kan een uitdaging vormen, ouderen zijn namelijk eerder geneigd om een dominante rol in te nemen tijdens gesprekken en besluiten. Dit kan ervoor zorgen dat jongeren het gevoel krijgen dat er niet naar hen geluisterd wordt. Daarnaast heeft ook de manier van contact een grote invloed op hoe jongeren en ouderen een intergenerationele activiteit ervaren. In woonzorgcentrum De Meers merken ze op dat te wilde klassen eerder als negatief worden ervaren door de bewoners (coördinator wonen-leven, persoonlijke communicatie, 23 december 2025)

3.4 Sociaal werk en andere ondersteuningspartners

Om intergenerationele projecten mogelijk te maken is een juiste ondersteuning vereist zowel van sociale partners als van beleidsmakers. Dat sociaal werkers bruggenbouwers zijn benadrukt Guido Cuyvers graag. Zo vindt hij dat er in de opleiding sociaal werk meer aandacht zou moeten gaan naar ouderen en hoe je bruggen kan slaan tussen verschillende generaties. De band tussen jong en oud is namelijk cruciaal voor een veerkrachtige samenleving. In plaats van overal diepe kloven te zien, moeten we vooral bruggen bouwen. Sociaal werkers hebben volgens hem dan ook een cruciale rol bij intergenerationele projecten. Op individueel vlak vindt hij de ouderenzorg wel goed georganiseerd, maar er moet meer gedaan worden. Daarom is het belangrijk dat sociaal werkers bruggen slaan, projecten opzetten en initiatieven nemen waarbij men verschillende groepen in de samenleving samenbrengt. Zowel individuele hulp als groepsactiviteiten zijn essentieel voor het welzijn en de gezondheid van ouderen. Momenteel is er nog te weinig aandacht voor sociale verandering, sociale rechtvaardigheid, mensenrechten, respect voor diversiteit en empowerment van ouderen. (G. Cuyvers, 2025)

Sociale professionals worden ook in de literatuur vaak gezien als ideale partners om intergenerationele projecten mee vorm te geven. Naast het bouwen van bruggen, genieten ze ook een ondersteunende rol en bieden ze een meerwaarde bij het creëren van empathie voor en het sociaal bewustzijn rond achtergronden en situaties van deelnemers. Daarnaast kunnen ze een belangrijke rol spelen in het communicatiebeheer tussen generaties en het bevorderen van participatie van kwetsbare groepen. Waar sociale professionals eerder een ondersteunende rol hebben, hebben politici en beleidsmakers

dan weer een faciliterende rol. Intergenerationele strategieën implementeren op verschillende beleidsniveaus vormt een voorwaarde om een langdurig positief effect te ervaren op de gemeenschap.

Ook lokale partners kunnen een belangrijke rol spelen. Zo zijn de Generatietuinen bijvoorbeeld ontstaan vanuit signalen van lokale partners, waaronder woonzorgcentra, scholen en buurtorganisaties, die de nood zagen aan laagdrempelige ontmoetingsplekken waar intergenerationele ontmoetingen op een natuurlijke wijze kunnen plaatsvinden. Daarnaast kunnen samenwerkingen tussen verschillende (lokale) partners helpen om de traditionele verkokering te doorbreken, van elkaar te leren en de (professionele) blik te verruimen. Verder zijn deze samenwerkingen en gericht outreachend werken cruciaal om meer mensen te kunnen bereiken volgens medewerkers van GoodPlanet. (GoodPlanet, persoonlijke communicatie, 22 december 2025)

5. Conclusie

Zowel tijdens de gesprekken met praktijkmedewerkers als in de literatuur werden vooral de voordelen van intergenerationele projecten benadrukt. Toch wordt het nog niet structureel toegepast, wat enkele kritische vragen oproept. Wat zou ervoor kunnen zorgen dat dit wel gebeurt en wat zou dan het effect zijn? In hoeverre biedt het beleid momenteel voldoende ondersteuning? Wat met ouderen of jongeren die bewust geen contact willen? ...

Intergenerationele projecten worden doorgaans gezien als leerrijk, zinvol en een bijdrage in het versterken van sociale banden. Ze kunnen ingezet worden als middel om het ongewenste gevoel van eenzaamheid aan te pakken, omdat een unieke band opgebouwd wordt en verbondenheid gestimuleerd wordt. Bovendien past dit ook binnen de active ageing visie waarbij autonomie, gelijkwaardigheid en maatschappelijke participatie centraal staan. Daarnaast kan het een bijdrage bieden in het doorbreken van generatiestereotypen en kunnen beide generaties veel van elkaar leren. Op deze manier versterken generaties elkaar en kan een solidaire samenleving gecreëerd worden waarin jong en oud volwaardig kunnen participeren.

Bovendien zetten intergenerationele projecten niet alleen in op ontmoeting tussen generaties, maar stimuleren ze ook participatie van jong en oud. Zo is inspraak en co-creatie, waaronder het actief betrekken bij vormgeving, uitvoering en evaluatie, een belangrijke voorwaarde voor een succesvol intergenerationeel project. Daarnaast heeft ook de mate waarin betrokkenen zich gehoord, erkend en van belang voelen een invloed op hoe participatie ervaren wordt. Uiteraard kennen intergenerationele projecten ook verschillende uitdagingen. Om duurzame participatie mogelijk te maken is tijd, begeleiding en communicatie met aandacht voor de haalbaarheid van groot belang. Daarnaast blijken eenmalige contacten niet de gewenste effecten op te leveren. Kortom, betrokkenen ervaren de participatie bij intergenerationele projecten doorgaans als positief. Het lijkt me dus zeker interessant om in de toekomst intergenerationele projecten en activiteiten te gaan inzetten op mijn stageplaats. Daarnaast moet rekening gehouden worden met enkele uitdagingen en voorwaarden.

6. Bronnenlijst

1. Bogaert, P. J. (2023, 16 maart). *75-plussers in verzet: 'Er is iets mis met de manier waarop we met ouderen omgaan'*. Sociaal.Net. <https://sociaal.net/achtergrond/ann-peuteman-rebels-75-plussers-in-verzet/>
2. Cuyvers, G. (2025, 21 februari). *'Verbondenheid tussen jong en oud maakt onze samenleving veerkrachtig'*. Sociaal.Net. <https://sociaal.net/opinie/verbondenheid-jong-en-oud-maakt-samenleving-veerkrachtig/>
3. Cuyvers, G. (2025, 27 augustus). *'Sociaal werk laat ouderen in de steek'* Sociaal.Net. <https://sociaal.net/opinie/sociaal-werk-laat-ouderen-in-de-steek/>

4. De Loose, M. (2025, 8 mei). 'Eenzaamheid is een collectieve verantwoordelijkheid'. Sociaal.Net. <https://sociaal.net/opinie/eenzaamheid-is-een-collectieve-verantwoordelijkheid/>
5. Geeraert, R. (2024, 8 januari). 'Geef ouderen de regie over hun leven terug'. Sociaal.Net. <https://sociaal.net/opinie/geef-ouderen-regie-over-hun-leven-terug/>
6. Gonçalves Ribeiro, M. (2025, 30 juni). *Active Ageing: European frameworks and progress*. European Association For The Education Of Adults. <https://eaea.org/2025/06/26/active-ageing-european-frameworks-and-progress/>
7. Moreau, M. (2025, 8 juli). *3 goede redenen om ouderen en jongeren samen te brengen*. GoodPlanet Belgium. <https://www.goodplanet.be/nl/3-goede-redenen-om-ouderen-en-jongeren-samen-te-brengen/>
8. *Over* | Guido Cuyvers. (z.d.). <http://guidocuyvers.be/over/>
9. Penninx, K. (1999). *De buurt voor alle leeftijden: een intergenerationele kijk op lokaal sociaal beleid*. Utrecht: NIZW.
10. Vandeurzen, M. (2018). Zorgzame buurten. In *Inspiratienota* (pp. 3–35).
11. Vanthuyne, T. & De Visscher, S. (2013). *Woonzorgcentra binnenstebuiten: woonzorgcentra en burgergericht werken*. Gent: HoGent
12. Vlaamse Regering. (2019), *Vlaamse regering 2019-2024 Regeerakkoord* [PDF-document]. <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/31741>
13. Vlaamse Regering. (2021), *Vlaams Eenzaamheidsplan 2021-2024* [PDF-document]. <https://www.departementwvg.be/sites/default/files/media/documenten/VR%202021%201911%20MED.0396-2BIS%20Vlaams%20eenzaamheidsplan%202021-2024%20-%20bijlage.pdf>
14. Vlaamse Regering. (2022). *Vlaams Ouderenbeleidsplan 2020-2025*[PDF-document]. <https://www.vlaanderen.be/cjm/sites/default/files/2022-07/VR%202022%202503%20MED.0101-2BIS%20Vlaams%20ouderenbeleidsplan%202022-2025%20-%20bijlage.pdf>
15. *Voordelen van intergenerationeel Werken*. (z.d.). Wijsheid Verjaart Niet - Leren van het Leven. <https://www.wijsheidverjaartniet.be/voordelen-van-intergenerationeel-werken>
16. World Health Organization. (2002). *Active ageing: A policy framework*. World Health Organization. Geraadpleegd op [20 januari 2026], van <https://iris.who.int/server/api/core/bitstreams/0418705f-1c82-4fe2-82d6-d4faee89dfa0/content>

Tijdens de voorbereiding van dit werk heb ik ChatGPT gebruikt om mijn werk na te lezen op schrijffouten.

Na het gebruik van deze tool/service heb ik de inhoud grondig en kritisch bekeken en waar nodig bewerkt, waarbij ik de volledige verantwoordelijkheid opneem voor het eindresultaat.

Hieronder vind je een beschrijving (aangevuld met screenshots) van de gebruikte prompts/vraagstellingen die ik daartoe heb geformuleerd:

1. Kun je dit bachelorproject nalezen op schrijffouten en de schrijffouten aanduiden

